STOPA

Zachvěl se krajem první sníh,
veliké hvězdy do haluzí kreslí.
Slibuje radost dětských Půlnočních
těm, kteří tíhu touhy nesli.

Díváš se. Duše neví kam,
v plachosti pátrá, po paměti kráčí,
vrací se věrně k žalu pasekám
po vůni listí, po pěšině ptačí.

Pěšinka ptačí náhle ustává,
pták vznesl se a zůstala jen bílá,
bolestná krása, divá dálava,
v níž stopa návratu se objevila.

Bohuslav Reynek

ZE ZASTUPITELSTVA MĚSTYSE

Usnesení č. 24 ze zasedání Zastupitelstva městyse Budišov ze dne 6. 9. 2018

Upravená verze z důvodů dodržení zákona č. 101/2000 Sb, o ochraně osobních údajů. Vypuštěné údaje a přílohy jsou v plném znění k nahlédnutí oprávněným osobám (občané Budišova a vlastníci nemovitostí na budišovském katastru) na Úřadě městyse Budišov.

Návrh usnesení

Zastupitelstvo městyse:

- určuje ověřovateli zápisu p. Pavla Tesaře a p. Hanu Klímovou,
- schvaluje program zasedání zastupitelstva městyse,
- bere na vědomí zápis z jednání Rady městyse č. 72–74,
- schvaluje prodej pozemku v k. ú. Budišov p. č. 3098/2 o výměře 63 m^2. Zhotovení geometrického plánu i smlouvy bude hradit městys. Kupní cena pozemku 25 Kč/m^2,
- schvaluje prodej části pozemku v k. ú. Budišov
p. č. 3524/28 o výměře 54 m^2 ;
p. č. 3524/28 o výměře 36 m^2 ;
p. č. 3524/28 o výměře 51 m^2 a část pozemku p. č. 3524/63 o výměře 116 m^2. Kupní cena 25 Kč/m^2. Náklady s prodejem spojené hradí kupující,
- bere na vědomí činnost finančního a kontrolního výboru.

Petr Piňos, starosta, Josef Ondráček, místostarosta

Volby do Zastupitelstva městyse Budišov 5.–6. října 2018

Volební účast 71,80 %
Budišovští NEstraníci 715 hlasů, 7,71 %
Česká strana sociálně demokratická 2841 hlasů, 30,65 %
Pro náš Budišov 3647 hlasů, 39,35 %
SPORTOVCI 710 hlasů, 7,66 %
Komunistická strana Čech a Moravy 511 hlasů, 5,51 %
Křesťanská demokratická unie – Československá strana Lidová 844 hlasů, 9,11 %

Zvolení členové Zastupitelstva městyse Budišov:

Hana Klímová, Budišovští NEstraníci, 186
Petr Piňos, ČSSD, 367 hlasů
Ing. Radek Kliner, ČSSD, 302
RNDr. Zdeněk Machát, ČSSD, 252
Ing. Milan Boček, ČSSD, 251
Milan Koš, ČSSD, 210
Mgr. Zdeněk Smrček, Pro náš Budišov, 328
Josef Ondráček, Pro náš Budišov, 309
Mgr.Veronika Ležáková, Pro náš Budišov, 286
Mgr. Jana Smrčková, Pro náš Budišov, 273
Milan Doležal, Pro náš Budišov, 269
Petr Jaroš, Pro náš Budišov, 226

Barbora Mikysková, Pro náš, Budišov 241
Ing. Roman Vašíček, SPORTOVCI, 167
Ing. Ladislav Dokulil, KDU-ČSL, 151

Volby do Senátu PČR v Budišově:

Volební účast 50,72 %
Hana Žáková, STAN, 213 hlasů (postoupila do 2. kola)
Mgr. Marie Dudíková, KDU-ČSL, 50
Ing. Stanislav Zíma, NK, 47
JUDr. Michal Šalomoun, Piráti, 41
Marek Nevoral, KSČM, 41
JUDr. Miroslav Michálek, ANO, 25 (postoupil do 2. kola)
Naděžda Dobešová, ČSSD, 23
MUDr. Vladimír Kotek, Rozumní, 16
JUDr. Petr Paul, SPD, 15

2. kolo senátních voleb v Budišově 12.–13. října 2018:

Volební účast 16,31 % (v okrese Třebíč 18,90 %)
Hana Žáková 91,66 %, (v okrese 77,46 %)
JUDr. Miroslav Michálek 8,33 %, (v okrese 22,53 %)

Zastupitelstvo nám zestárlo – průměrný věk 51,2 let

Srov. 2014–47,6 let, 2010–47,4, 2006–47,2, 2002–45,5, 1998–44,6, 1994–46,2

Údaje převzaty z **www.volby.cz**

Usnesení č. 1 z ustavujícího zasedání Zastupitelstva městyse Budišov konaného dne 5. 11. 2018

Návrh usnesení

Zastupitelstvo městyse:

- určuje ověřovateli zápisu RNDr. Zdeňka Macháta a Mgr. Janu Smrčkovou
hlasování: pro 15, proti 0, zdrželi se 0, usnesení bylo schváleno,
- schvaluje program ustavujícího zasedání
hlasování: pro 15, proti 0, zdrželi se 0, usnesení bylo schváleno,
- schvaluje zvolení jednoho místostarosty
hlasování: pro 15, proti 0, zdrželi se 0, usnesení bylo schváleno,
- schvaluje aby funkce starosty byla vykonávána jako dlouhodobě uvolněná

hlasování: pro 13, proti 0, zdrželi se 2, usnesení bylo schváleno,
- volí starostou městyse pana Petra Piňose
hlasování: pro 8, proti 0, zdrželi se 7, usnesení bylo schváleno,
- volí místostarostou městyse Ing. Milana Bočka
hlasování: pro 8, proti 7, zdrželi se 0, usnesení bylo schváleno,
- volí za člena rady městyse Ing. Romana Vašíčka
hlasování: pro 8, proti 0, zdrželi se 7, usnesení bylo schváleno,
- volí za člena rady městyse Ing. Zdeňka Smrčka
hlasování: pro 7, proti 0, zdrželi se 8, usnesení bylo schváleno,
- volí za člena rady městyse Mgr. Veroniku Ležákovou
hlasování: pro 7, proti 0, zdrželi se 8, usnesení bylo schváleno,

- volí za člena rady městyse p. Hanu Klímovou
hlasování: pro 8, proti 7, zdrželi se 0, usnesení bylo schváleno.

(Z ustavujícího jednání zastupitelstva městyse odešli p. Josef Ondráček, Mgr. Jana Smrčková – určená jako ověřovatel zápisu, Mgr. Zdeněk Smrček, Mgr. Veronika Ležáková, p. Milan Doležal, p. Petr Jaroš, p. Barbora Mikysková, zastupitelstvo zůstalo usnášení schopné v počtu osmi členů.)
Návrh usnesení
zastupitelstvo městyse:
- volí za člena rady městyse Ing. Ladislava Dokulila
hlasování: pro 8, proti 0, zdrželi se 0, usnesení bylo schváleno,
- zřizuje finanční a kontrolní výbor a určuje, že každý z výborů bude mít tři členy
hlasování: pro 8, proti 0, zdrželi se 0, usnesení bylo schváleno,
- volí předsedkyní finančního výboru p. Hanu Klímovou
hlasování: pro 8, proti 0, zdrželi se 0, usnesení bylo schváleno,
- volí předsedou kontrolního výboru RNDr. Zdeňka Macháta
hlasování: pro 8, proti 0, zdrželi se 0, usnesení bylo schváleno,
- volí členem finančního výboru Ing. Romana Vašíčka a Ing. Milana Bočka
hlasování: pro 8, proti 0, zdrželi se 0, usnesení bylo schváleno,
- volí členem kontrolního výboru Ing. Radka Klinera a p. Milana Koše
hlasování: pro 8, proti 0, zdrželi se 0, usnesení bylo schváleno,
- schvaluje, aby byla při souběhu funkcí zastupitelů vyplácena pouze odměna vyšší
- schvaluje neuvolněnému místostarostovi odměnu ve výši 9000 Kč
hlasování: pro 8, proti 0, zdrželi se 0, usnesení bylo schváleno,

- schvaluje neuvolněným členům rady městyse měsíční odměnu ve výši 3000 Kč
hlasování: pro 8, proti 0, zdrželi se 0, usnesení bylo schváleno,
- schvaluje, aby předseda kontrolního výboru a finančního výboru dostávali měsíční odměnu ve výši 2000 Kč
hlasování: pro 8, proti 0, zdrželi se 0, usnesení bylo schváleno,
- schvaluje, aby neuvolnění členové zastupitelstva dostávali měsíční odměnu ve výši 1000 Kč
hlasování: pro 8, proti 0, zdrželi se 0, usnesení bylo schváleno,
- schvaluje, aby všechny měsíční odměny pro neuvolněné členy zastupitelstva byly vypláceny od 06. 11. 2018. To znamená:
- neuvolněný místostarosta ve výši 9000 Kč od 06. 11. 2018
- neuvolnění členové rady ve výši 3000 Kč od 06. 11. 2018
- předseda finančního výboru a předseda kontrolního výboru ve výši 2000 Kč od 06. 11. 2018
- neuvolnění členové zastupitelstva ve výši 1000 Kč od 06. 11. 2018
hlasování: pro 8, proti 0, zdrželi se 0, usnesení bylo schváleno.

Petr Piňos, starosta, Mgr.Milan Boček, místostarosta

Proč se stalo, co se stalo…

Vážení spoluobčané, voliči, obyvatelé městyse Budišov.

Jsme velmi rádi a velice si vážíme toho, že jste přišli k volbám a dali i nám svůj hlas.

Není Vám lhostejné, co se v obci děje, projevilo se to na výsledku voleb.

Naše sdružení PRO NÁŠ BUDIŠOV díky Vám vyhrálo volby a získalo 7 zastupitelů z 15.

Ihned po vyhlášení výsledků voleb jsme začali vyjednávat s ostatními stranami.

Naprosto bezúspěšně. Z jednání vyplynulo, že je vše dávno domluvené.

Dojednávat pozice ve vedení městyse ještě před volbami? To je přinejmenším „nestandardní“.

Nejde o hlas lidu, na výsledky voleb se tu nečeká!

Výměnou za naše hlasy při volbě starosty nám byla nabídnuta funkce místostarosty, 1 místo v kontrolním výboru a 2 místa ve finančním výboru.

Na to jsme, s úctou k našim voličům a výsledkům samotných voleb, nemohli přistoupit. Opustili jsme ustavující zastupitelstvo po zvolení starosty, místostarosty a třech radních, což si odhlasovala koalice s 8 hlasy a pro nás již nebyl prostor.

Respektujeme navrženého (následně zvoleného) kandidáta na post starosty. Uznáváme jeho nárok, měl přece nejvíce hlasů od voličů. Proč nelze v naší obci obecní radu stanovit také dle stejného „metru“ – podle hlasů lidí?

Čistá a holá fakta – konkrétní výsledky voleb dle počtu hlasů pro každého zvoleného zastupitele (zdroj ČSÚ):

Zvolený zastupitel	Sdružení nebo polit. strana	Počet hlasů	
Petr Piňos	ČSSD	367	**STAROSTA**
Mgr. Zdeněk Smrček	Pro náš Budišov	328	
Josef Ondráček	Pro náš Budišov	309	
Ing. Radek Kliner	ČSSD	302	
Mgr. Veronika Ležáková	Pro náš Budišov	286	
Mgr. Jana Smrčková	Pro náš Budišov	273	
Milan Doležal	Pro náš Budišov	269	
RNDr. Zdeněk Machát	ČSSD	252	
Ing. Milan Boček	ČSSD	251	**MÍSTOSTAROSTA**
Barbora Mikysková	Pro náš Budišov	241	
Petr Jaroš	Pro náš Budišov	226	
Milan Koš	ČSSD	210	
Hana Klímová	Budišovští NEstraníci	186	**ČLEN RADY**
Ing. Roman Vašíček	Sportovci	167	**ČLEN RADY**
Ing Ladislav Dokulil	KDU-ČSL	151	**ČLEN RADY**

Pro ilustraci uvádíme součet hlasů. Zastupitelé „Pro náš Budišov“ (7 lidí) získali celkem **1932 hlasů**. Zastupitelé za ostatní politické strany a sdružení (8 lidí) **1886 hlasů**.

Bez ohledu na počty hlasů. Bez ohledu na rozhodnutí lidí. Pozice si rozdělí ti, co sotva uspěli.

Doslova s „odřenýma ušima“, ale hlavně že mají „za ušima“

Čekají nás jistě veselé 4 roky, plné bohatých zážitků všeho druhu. My Vám všem ještě jednou mnohokrát děkujeme za hojnou volební účast, za vaše hlasy především. Přejeme Vám všem hodně zdraví, spoustu radosti a spokojené žití v našem Budišově. A nevzdávejte to, my to taky nevzdáváme!

Přijměte tento článek jako naše vysvětlení současné situace.

Zastupitelé

Z. Smrček, J. Ondráček, V. Ležáková, J. Smrčková, M. Doležal, B. Mikysková, P. Jaroš

Zvoleno

Tak už i v Budišově máme v zastupitelstvu koalici i opozici. Jistě, již po minulých volbách tu jakýsi náznak opozice vznikl, ale nebyl moc významný. Předtím však vždy bylo zastupitelstvo poměrně jednotné. Na opozici tak u nás nejsme tolik zvyklí, jako v některých jiných obcích. Přitom zákon o volbách do zastupitelstva preferuje výsledky volebních seskupení a stran, aby i ty menší mohly mít své zástupce v řízení obce. Hana Klímová a já jsme při jednáních dostali nabídku na místo radních nejdříve od sdružení Pro náš Budišov, pokud s nimi vytvoříme koalici. My i se Sportovci jsme však preferovali podporu dosavadního starosty.

Při jednáních o vzniku velké koalice, která by zahrnovala všechna úspěšná uskupení, se po volbách bez problému domluvily čtyři volební strany, podporující dosavadního starostu, a sdružení Pro náš Budišov od takto vzniklé koalice dostalo nabídku na obsazení místostarosty, místo předsedů, příp. dalších členů v kontrolním a finančním výboru. Podmínkou ovšem byla podpora dosavadního starosty. Uvedenou nabídku však tato strana zřejmě nepřijala a jejich hlasy starosta nedostal.

Nezbývalo, než zvolit místostarostu z osmi členů malé koalice, neboť si lze těžko představit, že by mohl být místostarostou někdo, kdo starostu nepodporuje. Také v radě by měl mít starosta podporu a podle toho byli zvoleni i zbývající členové rady, v níž jsou tak zastoupeny všechny strany koalice. Uvažovat o vzniku rady na základě volebních výsledků za stavu 8 hlasů pro starostu nebylo možné.

Protože se tedy v Budišově nepodařilo vytvořit velkou koalici, vznikla koalice čtyř seskupení s podporou 55 % (5110) voličů. Opozice (Pro náš Budišov) reprezentuje 39 % (3648) voličů a KSČM s podporou 6 % (511) voličů se do zastupitelstva nedostala. Vím, není to u nás zvykem, ale v ostatních obcích je podobný výsledek ustavující schůze zastupitelstva častý.

Proč jsem volil tak, jak jsem volil? Spolupracoval jsem s Petrem po celých 16 let od jeho zvolení a na místě starosty jsem jej podporoval již od roku 2006, kdy on jediný vzal funkci, kterou po aféře Bono Publico nikdo nechtěl, a jako starosta Budišova s podporou všech zastupitelů dostal tehdy již městys z nesnází, v němž jsme se nezaviněně octli po afáře zinscenované jistým architektem, a za 12 let z Budišova udělali s týmem zastupitelů poměrně prosperující obec s nezatíženou budoucností. Takže již před letošními volbami jsem si nemyslel, že bych chtěl za starostu někoho jiného. Přirozeně to, že jej za starostu budu volit, jsem mu slíbit nemohl, protože nikdo před komunálními volbami nemá jistotu, že bude zvolen zastupitelem, takže o funkcích se dopředu nedalo ani spekulovat. Koalice může vzniknout až po volbách podle počtu získaných mandátů, které pak mají všechny stejnou váhu. Programy KDU-ČSL a ČSSD se v mnohém prolínaly, takže i před volbami bylo jasné, koho chce naše strana podporovat, a okamžitě po volbách jsem svou podporu dosavadního starosty přislíbil. Volební program Pro náš Budišov jsem nedostal – a do dneška jsem jej ani neviděl.

Nikoho netěší, že se nepodařilo sestavit větší koalici a situace v zastupitelstvu tak nebude snadná. Ale doufáme, že všem jde především o Budišov, a to nejen názvem, takže všichni pro občany, ať už volili kohokoliv, určitě uděláme co nejvíce.

Ladislav Dokulil

Vážení spoluobčané,
dovolte mi, abych Vám poděkoval za účast ve volbách
a popřál příjemné prožití vánočních svátků
i hodně úspěchů v novém roce ***2019***

Petr Piňos, starosta městyse Budišov

Bazárek dětského zboží už počtvrté

V sobotu 15. září proběhl v sále budovy ZŠ Budišov další bazárek dětského zboží. Desítka místních maminek nabídla kromě podzimního a zimního oblečení také boty, hračky nebo knížky. Za příznivé ceny bylo možné pořídit zboží pro děti od novorozenců po předškoláky. Největší zájem byl tradičně o bundy, kombinézy a boty. Hned po 9. hodině se objevili první nakupující a za chvíli už byl sál plný maminek, dětí a kočárků. Návštěvníci si mohli prohlédnout a vybrat zboží až do 13. hodiny. Mezi kupujícími se kromě dospělých objevily i holčičky, které přišly rozšířit garderobu svým panenkám.

Bazárek pořádá spolek Budík už tradičně vždy na podzim a na jaře. Výhodou je, že máte příležitost pořídit si kousek od domu za pár korun pěkné oblečení pro děti. Navíc víte, od koho nakupujete, a příště se tak můžete vrátit k osvědčenému prodejci. Těšíme se na jarní bazárek a zveme tímto všechny, koho by tato akce zajímala, protože kdo přijde, určitě neodejde s prázdnou.

za spolek Budík Martina Vašíčková

Balkan trip 2017

…za hranici Albánie

Z názvu se dalo vytušit, kam nás 21. října v jídelně základní školy tentokráte cestovatel Jan Mráz (v Budišově již jednou v tomto roce byl) zavede.

Jeho cesta zaměřená na země na okraji Balkánu byla plná paradoxů. Na jedné straně úžasné přírodní scenérie s vrcholky hor, vodopády a jezery, na straně druhé setkání s pozůstatky bratrovražedné války způsobené roztržením Jugoslávie a vznikem samostatných států. Zážitků bylo tolik, že by se s nimi dal zaplnit celý zpravodaj. Za všechny snad několik útržků, které mně utkvěly do dnešních dnů.

Jednou ze zemí, která získala v roce 1991 nezávislost na Jugoslávii, je Slovinsko, kde se Jan Mráz zastavil u přírodního skvostu obklopeného horami, sladkovodního Bohinjského jezera, do něhož přitéká voda ze 78 m vysokého vodopádu Savica.

Následovalo pohoří Dinara s nejvyšší 1913 m vysokou horou Troglav na hranicích mezi Chorvatskem a Bosnou. Zážitkem se stala cesta kolem uměle vytvořeného jezera Buško, do kterého přitékají vody z krasových vodních toků. Jezero se nachází v Bosně a Hercegovině se starověkým městem Mostar.

A právě v Mostaru, po vyhlášení Republiky Bosna a Hercegovina v roce 1991, probíhaly nejurputnější boje, při nichž zahynulo 2000 lidí a bylo zničeno 80 % starobylých budov. V rámci těchto bojů byl zničen světoznámý Starý most, který byl obnoven v roce 2004 a následného roku zapsán na seznam světového dědictví UNESCO.

Putování pokračovalo do Chorvatska, přesněji k Plitvickým jezerům, která se nacházejí mezi městy Karlovac a Zadar. V krasových terasovitých jezerech je 140 vodopádů a 20 jeskyní a zřídel. S Chorvatskem se Jan Mráz rozloučil pobytem na ostrově Krk.

Dodnes neklidnou zemí je Kosovo, které vyhlásilo svoji nezávislost v roce 2008, v důsledku sporů mezi Srby a Albánci. Výsledkem jsou poničené a opuštěné domy, které Jan Mráz potkával na každém kroku.

Při své cestě nemohl minout Skadarské jezero, které se rozkládá na hranicích mezi Černou Horou a Albánií. Jde o největší jezero na Balkáně o rozloze asi 360 km^2 a hloubce 40 m.

Samostatnou kapitolou se stala Albánie, kde je dodnes patrná zničená infrastruktura po komunistickém vládnutí. Na plážích jsou hromady neuklizených odpadků, které vyplavilo moře. Ale i zde bylo možno objevit krásy divoké přírody, především hory v národním parku Thethi s pohořím Prokletá hora.

Poslední zastávkou před návratem domů se stalo rozlehlé největší jezero ve střední Evropě – jezero Balaton v Maďarsku, nazývané též Maďarské moře.

Na závěr přejeme Janu Mrázovi hodně ujetých km a zážitků při poznávání dalších zemí ve svém starším autě Volkswagen a na kole Favorit a budeme se těšit, že se s námi o ně opět podělí.

Karel Pavlíček

Budišovská oslava 100. výročí vzniku republiky

Sychravé počasí s občasným deštěm mi v neděli 28. října u pomníku padlým připomnělo fotografii z roku 1938, kdy se v parku před budovou bývalého národního výboru konalo slavnostní odhalení sochy T. G. Masaryka. Tenkrát také pršelo, nutno dodat, že silně.

Ve stejných místech začala již zmíněná letošní oslava 100. výročí založení republiky. Tentokrát to bylo jen u podstavce Masarykovy sochy, neboť ta byla zničena v listopadu 1962. Po položení věnce zástupci obce a zaznění písně Ach synku, synku, doma-li jsi?, v podání žáků základní školy, následovala minuta ticha.

Poté přešel průvod, v jehož čele nesli hasiči vlajky republiky a městyse, do míst, kde starosta a zastupitelé obce zasadili památnou lípu. I zde jsem se ve vzpomínkách vrátil o několik desítek let nazpátek, tentokrát do roku 1968, kdy se také sázela památná lípa. Sázeli ji bývalí legionáři, a to bylo na hodně dlouho, kdy mohli být legionáři vzpomenuti.

Slavnost byla ukončena položením věnce u pomníku padlým budišovskými junáky. Po krátkém projevu starosty obce Petra Piňose a zaznění státní hymny byla slavnost ukončena.

I přes nevlídné počasí se pietního aktu zúčastnilo asi 40 budišovských občanů. Myslím si, že se jich mělo zúčastnit podstatně více a nepříznivé počasí na to rozhodně nemělo vliv.

Karel Pavlíček, foto autor a Stanislav Bačák

Třetí průvod světlušek v zámeckém parku

Letošní průvod světlušek se uskutečnil ve stejný den jako vloni, tedy 11. 11. na svátek svatého Martina. Nenaplnila se pranostika a Martin nepřijel na bílém koni, naopak počasí bylo jako na objednávku. Po pošmourných dnech přišla nezvykle teplá podzimní neděle s bezvětřím, což bylo pro průvod ideální.

Oproti přechozím dvěma ročníkům se mírně pozměnila trasa, kdy průvod procházel opět zámeckým parkem až na Věterák, tentokrát však kolem zahradního domku a poté alejí přímo k mořským pannám. Na další novinku upozornil v úvodním slově starosta městyse pan Petr Piňos. Hned na začátku trasy mohli všichni zahlédnout plovoucí lampiony štěstí rozmístěné na rybníku Pivovárek.

V myslivecké chatě na Věteráku pak již pořadatelé tradičně připravili drobné občerstvení a tvoření pro děti. Každé dítě dostalo medaili a dárek od světlušek. Poté si mohly vyrobit ježka z barevných papírů ozdobeného hruškou nebo jablkem.

Na pořádání průvodu se už od prvního ročníku podílí kromě spolku Budík také městys Budišov a Myslivecké sdružení Budišov. Poděkování za zdárný průběh patří nejen jim, ale také všem, kdo pomohli při chystání trasy průvodu a připravili občerstvení.

Velkou radost máme z ohlasů na tuto akci. Když slyšíme, že děti byly nadšené a příště přijdou zase, je to pro nás největší odměna.

Příští rok svátek sv. Martina nevychází na víkend, takže průvod proběhne jiný listopadový den. Pokud bude atmosféra taková jako letos, máte se na co těšit!

za spolek Budík Martina Vašíčková, foto Ladislav Dokulil

DÁREK
OD SVĚTLUŠEK

Z HISTORIE

Vzpomínka na letce RAF Františka Horkého a Leonharda Smrčka, účastníky 2. svět.války

V letošním roce 2018 si připomínáme řadu významných výročí v historii země.

L. Smrček v tmavé letecké uniformě, Fr. Horký ještě v původní táborové uniformě

Rád bych čtenářům zpravodaje přiblížil vzpomínku na účastníky 2. světové války, letce RAF (Královského letectva Velké Británie) z Budišova a Hodova, kteří se oba z války domů nenavrátili. Jejich osoby nám připomínají jména na pomnících v Budišově,

Hodově i jinde a dále již uskutečněné vzpomínkové akce, avšak jejich místa posledního odpočinku se nacházejí mimo republiku. Již delší dobu jsem si přál navštívit hrob strýce Františka Horkého, staršího bratra mého otce Stanislava Horkého. Hrob se nachází ve Velké Británii ve městě Lowestoft na pobřeží Severního moře. Fr. Horký z Hodova (nar. 1917), po absolvování vojenské služby v l. 1937–1939 se rozhodl odejít bojovat proti nacistům. Psal si o své cestě zápisník s řadou detailů o přesunech přes Maďarsko, Jugoslávii, Blízký východ až do Francie a nakonec lodí do Anglie.

Nebyl sám, kdo se z našeho kraje rozhodl odejít bojovat. Ještě ve Francii se František setkal s Leonhardem Smrčkem, kamarádem z Budišova. Jejich setkání a část rozmluvy zachycuje snímek z rodinného archivu Zdeňka Smrčka.

Ze vzpomínek mého otce uvádím, že otec bratrovi před tajným odchodem z republiky pomáhal mimo jiné shromažďovat např. kovové mince, protože ty ještě v zahraničí platily.

Po opuštění republiky v r. 1940 můj otec musel nahlásit, že se jeho bratr nevrátil ze zimního výletu do Beskyd.

Tak se rodina Horkých z Hodova č. 79 dostala na seznam osob gestapa s příbuzným ilegálně v zahraničí.

To také v době heydrichiády mělo neblahé účinky. Mnozí byli internování ve Svatobořicích u Kyjova (otec Alois Horký i rodina Smrčkova), nejstarší bratr Alois jako radioamatér dostal za odbojovou činnost v Brně trest 5 let v káznici v Německu. Bratři Josef a Stanislav byli totálně nasazeni na práci v Říši.

Strýc František se v Anglii přihlásil k letectvu a jako radista ze základní služby v československé armádě byl postupně odborně vyškolen a přiřazen k 311. bombardovací peruti RAF. Absolvoval následně lety na bombardéru Welington jako radiotelegrafista a palubní střelec. Již v prosinci r. 1941 obdržel vyznamenání za chrabrost. Obecně v té době platilo, že pokud měli letci nalétáno dostatečné množství hodin, pak bývali přeřazení na jinou činnost. Fr. Horký byl později přeřazen k pozemnímu vojsku a v listopadu r. 1942 ve městě Leamington zemřel.

Pochován je v městě Lowestoft na centrálním hřbitově v části, kde se nachází hroby dalších také zahraničních vojáků padlých nebo zemřelých ve válce.

Jeho jméno je také vytesáno na pomníku letců v Praze Dejvicích i vyryto na pomníku s okřídleným lvem na pražském Klárově, stejně jako jméno L. Smrčka, jehož letoun byl při bojovém letu sestřelen.

O hroby vojáků je ve Velké Británii velmi dobře pečováno. Řada dnes již potomků našich vojáků, kteří zůstali, nebo se vrátili po válce do Anglie, se také soukromě o hroby stará.

Letos v září jsme se s mou rodinou vypravili na krátkou cestu do Londýna. Vlakem jsme mimo jiné s několika přestupy, se zpožděním jednoho spoje a ujetím přípoje „během jedné minuty“ nakonec dorazili do přístavního města Lowestoft.

Měl jsem štěstí, že díky získaným kontaktům s klubem veteránů RAF jak v Česku, tak v Anglii i díky sestřenici Jitce a její dceři Jitce z Brna, jsem se seznámil s Tomem Doležalem a Peterem Nahodilem, kteří oba žijí v Anglii.

Foto hrobu Františka Horkého v Lowestoftu

Fotografii pomníku v Praze na Klárově přikládám, zde jsou jména kamarádů z mládí z Budišova a Hodova opět pospolu.

V r. 1990 byl František Horký povýšen na podplukovníka in memoriam.

P. Nahodil je mj. nejmladším synem letce Karla Nahodila z Třebíče, který byl také letcem 311. perutě RAF a který má nedávno odhalenou pamětní desku na radnici v Třebíči. P. Nahodil žije blízko Lowestoftu a díky němu jsme na velkém hřbitově hrob strýce Františka Horkého brzy nalezli.

Byl jsem rád, že jsme s mým synem Filipem mohli u hrobu strýce Františka ponechat naši vlajku, do trávy vsypat hrstku hlíny z jeho rodného domu z Hodova získanou již od nových majitelů domku a společně zavzpomínat.

Nejen v tuto chvíli si člověk uvědomuje, jaká to byla odvaha a hrdinství těchto mladých mužů, dokázat odejít od svých milovaných blízkých a vydat se do neznáma bojovat za ideály svobody, a to i s vědomím toho, že jejich návrat do vlasti není jistý.

Stejně jako Leonhard Smrček zůstal po sestřelení letadla v Holandsku, tak i František Horký zůstává pochován daleko od svého rodiště.

Jsem rád, že mohu prostřednictvím zpravodaje touto zprávou a vzpomínkou připomenout čtenářům naše předky.

Foto navštíveného hrobu přikládáme a pokud mají čtenáři možnost připojení na internet, mohou si tuto vzpomínku přečíst na internetových stránkách městyse Budišov a také tam mj. uvidět všechny obrázky v barvě.

Aleš Horký, Praha/Budišov

Opitzův kříž - doplnění

K napsání těchto řádků mě přiměl článek o Opitzově kříži, na který jsem náhodou narazil v jednom ze starších čísel tohoto zpravodaje (BZ 2014/01 – s. 57–58). Hovoří se zde o tom, že tzv. „červený kříž“ nedaleko Náramče měl být dle pověsti vystavěn na památku úmrtí nadlesního Opitze, kterého měli uvázaného ke stromu sežrat mravenci. K tomuto kříži se naštěstí neváže pouze pověst, ale také je na něm vytesán letopočet 1859. Letopočty často dokážou oddělit zrno pravdy od plev lidové tvořivosti.

Například v Hodově stojí za humny u Smejkalovy zahrady kamenný kříž s letopočtem 1862. Dle ústní tradice stával volně v polích v místě, kde měla být zabita žena po úderu bleskem. Jak mě před časem upozornil vzdálený příbuzný Ladislav Rohovský z Třebíče, skutečně se v matrice zápis o takovém úmrtí nachází. Konkrétně byla 6. 4. 1862 pochována čtyřiačtyřicetiletá Kateřina Hortová, manželka Jakuba Horta, čtvrtníka z Hodova čp. 40, která zemřela právě výše popsaným způsobem. Nikdo jiný v tomto roce tímto způsobem nezemřel.

Bohužel se domnívám, že v případě Opitzova kříže je na pověsti pravdivé snad jen přízvisko Opitzův kříž. Nahlédnutím do matrik totiž zjistíme, že panský nadlesní Opitz zemřel ve věku 64 let 19. 4. 1875 na tuberkulózu, což je o mnoho let později, než měl být údajně sežrán mravenci. Letopočet 1859 se jen přibližuje úmrtí jeho dcery Marie, která zemřela 9. 4. 1857 ve věku 3 let na spálu (po prohledání matriky až k roku 1823 to bylo jediné úmrtí Opitzova dítěte). Jeví se tedy pravděpodobnější, že zadavatelem stavby kříže byl spíše samotný Opitz a mohl jej nechat postavit na památku své dcery nebo prostě jen „ke cti a chvále Boží.“

BZ 2014/01 – s. 57–58
MZA Brno, E 67, kniha zemřelých č. 10107, oddíl pro Hodov – s. 21, ac 118/205
MZA Brno, E 67, kniha zemřelých č. 10107, oddíl pro Nárameč – s. 92, ac 47/205
MZA Brno, E 67, kniha zemřelých č. 10107, oddíl pro Nárameč – s. 10, ac 84/205

Mgr. Josef Voborný

Budišovská stopa u počátků automobilizmu v c. k. monarchii

Čtenářům BZ je určitě znám budišovský rodák, ač původem Němec ze starého dolnorakouského šlechtického rodu, horlivý český národní buditel Emanuel Pötting-Persing. Troufám si však tvrdit, že v Budišově nebude příliš známa skutečnost, že ze stejného rodu také pocházel hrabě Gustav (*5. 3. 1860 Vídeň, †29. 10. 1912 Vídeň), který se zasloužil o počátky automobilizmu v c. k. monarchii.

Graf Pötting, Präsident des österreichischen Automobilclubs.
Nach einer Photographie aus dem k. u. k. Hof-Atelier A. Huber.

Kariéra Gustava P-P byla spojena s vojenstvím a církevní dráhou. V roce 1882 byl poručíkem Hulánského regimentu č. 2 a po dvou letech jeho pokladníkem. V roce 1889 se stal rytířem Suverénního řádu Maltézských rytířů a zároveň jeho komturem pro Čechy a Rakousko. Rodící se automobilový průmysl jej zaujal a fascinoval natolik, že využil svého zázemí pro koupi automobilu značky Benz-Comfortable. Jeho vůz se stal jedním z prvních osobních motorových vozidel v monarchii. Záhy společně s L. Lohnerem a dalšími automobilovými nadšenci ve Vídni v roce 1898 založili Rakouský automobilový klub o 206 členech a zvolili Pötting-Persinga jeho prvním prezidentem. Této funkce se roku 1902 kvůli zdravotním komplikacím vzdává, až do své smrti však zůstává čestným prezidentem.

A kde je ta budišovská stopa? Gustavův otec, zároveň bratr výše zmíněného Emanuela Pötting-Persinga, se narodil 3. 9. 1816 jako Johan Maria Carolus Boromeus Pötting-Persing v Budišově čp. 1.

PUBLIKATION: ÖBL 1815–1950, Bd. 8 (Lfg. 37, 1980), S. 14, dostupné z: http://www.biographien.ac.at/oebl/oebl_P/Poetting-Persing_Karl_1816_1892.xml
MZA Brno, E 67, smíšená kniha č. 10092, oddíl narozených – s. 288, ac 165/340

Mgr. Josef Voborný

Budišovští mlynáři v budišovských matrikách

Zvolený titulek možná Budišovska znalé čtenáře přivede k domněnce, že následující řádky budou zaměřeny na nedaleký mlýn v Kundelově, ale nebude tomu tak. Poslední dobou vzrůstající zájem o větrný mlýn v Budišově vzbuzuje totiž i otázky, kdo vlastně „Věterák“ obsluhoval.

Budišovský větrný mlýn měl být dle dostupných informací vystavěn 1837–1838. Hned v prvních několika letech existence mlýna nalezneme zmínky o častém střídání jednotlivých mlynářů. Nahlédnutím do matrik budišovské farnosti se v zápise z 20. 3. 1838 hovoří o narození Anny, dcery Josefa Gabriela, mlynáře z B. čp. 1. Jeho manželkou byla Anna, dcera zemř. Pavla Bárty, mlynáře ze Spálené, panství Světlov v Čechách. 18. 10. 1838 se ve mlýně narodila další Anna, tentokrát byl však otcem Václav Kozlíček, mlynář v B. 1 a matkou Mariana, dcera Františka Krátkého, familianta z Mihoukovic. 18. 10. 1840 nacházíme narození Františka, syna Františka Robotky, „větrného mlynáře“ z B. 1, matkou byla Josefa, dcera Františka Požára, celoláníka z Rohů. Františku Robotkovi se ve mlýně narodila 13. 7. 1842 další Anna, načež se dostáváme k rodu Pavlíčků.

Nejpozději v roce 1845 byl mlynářem v Budišově Jakub Pavlíček. Ten se narodil 17. 4. 1816 v Mihoukovicích 15, byl synem Jana Pavlíčka, podruha v Mihoukovicích (Jan se narodil 20. 5. 1773 Jakubu Pavlíčkovi v Hodově čp. 4), a jeho matkou byla Tereza, dcera Dominika Pospíšila, sedláka z Hodova. Jakub Pavlíček se v 21 letech 29. 6. 1837 v Budišově oženil s 19letou Kateřinou, dcerou Karla Rouse, čtvrtníka z Budišova 43 a žili spolu u Jakubových rodičů v Mihoukovicích. Zde se jim také narodily děti Františka (*1838), Josefa (*1840) a Josef (*1845, zemřel).

U narození posledního dítěte je uvedeno již vyjma familiant z Mihoukovic také mlynář z Budišova. Další děti Josef (*1846), Antonie (*1850) a Karel Antonín (*1852) mají

v matrice jako místo narození uvedeno Budišov čp. 1. Zda se však skutečně rodili na mlýně je otázkou, neboť ve sčítacím operátu z roku 1857 je tato rodina uvedena jako obyvatelé Mihoukovic čp. 15, nikoli Budišova.

Kresba František Zejda

Dle dochovaných archiválií byl mlýn přestavován. 1866 měl být vypálen pruskou armádou.

Mgr. Josef Voborný

K výročí vzniku samostatného státu

Prý patřím mezi ty, kdo by měli pamatovat nejvíc z těch sta let samostatnosti našeho národa. Žádost redakce Budišovského zpravodaje o článek na toto téma jsem chtěl odmítnout z několika důvodů. Nejsem historik, z dějepisu jsem nemíval vždycky jedničku a v Budišově jsem se nenarodil. Pan Karel Pavlíček se na mě na dálku podíval vyčítavě, jako by ukazoval na ty desítky let, co byl a je pro mě Budišov víc, než jen vzpomínkou na mládí a návštěvou hrobů mých předků. Bylo to poprvé roku 1932, kdy jsem u příležitosti IX. Všesokolského sletu dostal o něm obrázkovou knížku, kterou mi jedna z 11 moravských sestřenek četla na zápraží domku milovaného budišovského dědečka. Ten byl domkařem a současně ševcem, jak jsem poznal z příchodu lokaje ze zámku, který přinesl k opravě dva páry „baronských bot“. O sletu se zmiňuji proto, že sokolové tvořili v těch letech mezi Budišováky výraznou skupinu obyvatel. Přesvědčila

mě o tom mimo jiné hromádka fotografií z cvičení za sokolovnou, z divadelních představení a z každoročního pálení vatry 6. července na Zrádném kopci doplněného projevem o významu Mistra Jana Husa pro náš národ. Nejvíc těch snímků pocházelo z roku 1938. To jsem byl osobně účasten na vztyčování sochy prezidenta T. G. Masaryka, jak ji tehdy prováděl její tvůrce, velkomeziříčský sochař J. Marek. O zakladateli naší 1. republiky jsme se ve škole dovídali daleko víc, než jen tu básničku z výuky v 1. třídě, která začínala slovy: „Náš tatíčku Masaryku támhle na obrázku, my děti ti slibujeme poslušnost a lásku…“. Vždyť jen z Budišova pocházela řada tzv. legionářů, mezi nimi i tři moji strýcové, kteří již za I. světové války svou účastí na bojištích na Sibiři nebo při povstání námořníků v Boce Kotorské pomáhali profesoru Masarykovi bourat Rakousko-Uhersko a přesvědčovat vítězné světové mocnosti o právu Čechů a Slováků na samostatný stát. Byla na ně po válce pyšná většina jejich česky mluvících obyvatel. Při této větě mně vytanula na mysli vzpomínka, jak jednou přivedl pan ředitel mezi shromážděné žáky naší školy cizího chlapce a představil nám ho, že bude do naší školy chodit jen asi dva měsíce, co bude v našem městě cirkus, ve kterém pracují jeho rodiče. Ten kluk nám pak přednesl báseň spisovatele a básníka, ruského legionáře Rudolfa Medka „Zborov“. Týkala se nejslavnější vítězné bitvy našich legionářů na ruské frontě. Přednesl ji bez přerušení toku slov s velikým zanícením. Od pana ředitele to byl výborný čin. Všichni jsme byli nadšeni. Po mnoha letech se mi podařilo v jednom antikvariátě Medkovu báseň o památné bitvě našich ruských legií zakoupit. Pro zajímavost jsem si sečetl počet veršů. Je jich 258. Kdo toho kluka vychovával k tomu, aby projevil svůj obdiv k našim dějinám a projevil ji takovou pílí a nadšením?

Píle a nadšení byly hlavními atributy činnosti většiny národa v dobách 1. republiky. Sdělovací prostředky přinesly letos velké množství důkazů o jejich důsledcích: během neuvěřitelně krátké doby se stala československá měna jednou z nejhodnotnějších v Evropě. Náš průmysl, stavebnictví a všechny formy umění přinesly již na celostátní výstavě na brněnském výstavišti v roce 1928 důkazy o schopnostech našich lidí a vynikajících výsledcích jejich práce. Nejsilnějším důkazem byla skutečnost, že jsme se stali státem s nejdemokratičtějším státním zřízením v Evropě. Nebylo, a ani nemohlo ale být, po dobu trvání tzv. 1. republiky vše růžové. Vždyť po deseti letech jejího rozkvětu došlo k celosvětové hospodářské krizi, která zasáhla i náš stát. Nejedna rodina upadla do chudoby. Pamatuji dospělce i malé chlapce ze slovenské Kysúce, jak v halenách a kalhotách jejich všedního kroje nabízeli na ulicích měst ke koupi zrcátka, tkaničky, hřebínky a jiné laciné cetky, aby tak zakryli svou bídu. Pamatuji, jak se i v Budišově v době „kolem pótu“ objevovali ti nejubožejší v naději, že je někdo obdaruje.

Mé hezké vzpomínky na léta před II. světovou válkou ale byly postupně stále více zamlžovány zhoršující se mezinárodní situací. Pamatuji, jak jsem si již sám četl na prvních stránkách novin o statečném odporu Habešanů proti italským vojskům v Africe. Netrvalo dlouho a začala se stále častěji ozývat jména Hitler, Mussolini. Přišlo 14. září 1937, den úmrtí T. G. M. Díky rodičům jsem mohl být přítomen pohřbu milovaného prezidenta. Pak již šly události rychle směrem k horšímu. Do smrti mně nevymizí z očí vzpomínka na mobilizaci v září 1938. Jeden autobus za druhým odvážel z místních kasáren naše vojáky k ochraně hranic. Jako dnes vidím toho smějícího se vojáka, jak na nás volal: „Na Hitlera, na Hitlera“. Brzy poté se již v ulicích začaly prodávat plynové masky všech velikostí, někteří spolužáci židovského původu mizeli ze tříd a přišel

15. březen. Cestou ze školy ve sněhové vánici a dešti jsme míjeli německé jednotky. Pro naše rodiče začala druhá světová válka v jejich životě.

Po II. světové válce jsme se mohli jen tři roky nadechnout nové svobody. Po jedné totalitě, která trvala šest let, začala druhá, čtyřicetiletá. Obě prověřily charaktery a soudržnost našich národů. V každé z nich pak morální a politickou vyspělost každého občana. Děje se tak dodnes. Snad nejlépe je to vidět v době různých politických tahanic kolem voleb. Kdysi, myslím to byl rok 1936, Voskovec a Werich zesměšnili v písničce o babičce Mary právě toto české směšné, ale přitom nebezpečné „pinožení". Pamatuji, že v Praze na Vltavě mezi Národním divadlem a Karlovým mostem plavaly tehdy desítky pramic vyzdobených volebními hesly. V paměti mi zůstalo „VOLTE 36". Kdo tehdy vyhrál, nevím. Ale možná to byli ti, kteří pak uštvali k smrti našeho spisovatele Karla Čapka, vyhnali z Národního divadla pro židovský původ herce Hugo Haase, do koncentráku písničkáře Karla Hašlera a k emigraci řadu nejlepších našich lidí. Po roce 1948 tomu bylo obdobně. Dnes prožíváme již třicátý rok po tzv. Sametové revoluci. Kolik rodičů vede své děti k poznávání historie a k lásce a vděčnosti k těm, co se zasloužili? Kterýpak kluk se naučí 258 řádek básně Zborov?

Nicméně dnes Budišov bojuje znovu: o to, aby ten krásný kousek naší země mezi Třebíčí a Velkým Meziříčím nebyl devastován vybudováním úložiště jaderného odpadu. Budišov má přes 1100 obyvatel. S okolními obcemi, jichž se to týká, několik tisíc. Účastní se protestních akcí. Ti, co přicházejí za to zasluhují obdiv a úctu. Přijdou i ostatní? Vydržte!

JZ

Úpadek a pád římské říše

Historik Edward Gibbon (1737–1794) popsal šest znaků, které ke konci charakterizovaly Řím:

zaprvé ohromná láska k okázalosti a luxusu,

zadruhé rozšiřující se propast mezi bohatými a chudými,

zatřetí posedlost sportem a bizarností v umění vydávající se za kreativitu a originalitu,

začtvrté úpadek morálky, vzestup rozvodovosti a oslabení instituce rodiny,

zapáté hospodářský útlum způsobený znehodnocením měny, inflací, nadměrným zdaněním a nadbytečným regulováním,

a konečně zašesté rostoucí tendence občanů žít z prostředků státu.

Z BUDIŠOVA A OKOLÍ

Základní škola Budišov

Po krásném podzimu se pomalu ale jistě přikrádá adventní čas. Než rozsvítíme vánoční světýlka a ponoříme se do adventního rozjímání, chtěli bychom vás seznámit s tím, co jsme od prvních školních dnů už všechno stihli zažít.

Slavnostní zahájení školního roku 2018/2019

3. září 2018 jsme tradičně ve slavnostní náladě zahájili školní rok 2018/2019. Horké prázdninové dny vystřídal první školní den déšť a chladné počasí. To ale nevadilo natěšeným budoucím prvňáčkům a jejich rodičům. Svůj první den si užili. Po rozhlasovém projevu ředitele školy Mgr. Milana Procházky se s dětmi přivítali ve svých třídách také zástupkyně ředitele Mgr. Veronika Ležáková a pan starosta Petr Piňos. Zatímco žáci 9. ročníku se již v tomto školním roce budou připravovat na přijímací zkoušky na střední školy a učiliště, žáci 1. ročníku se teprve se svými novými povinnostmi seznámí. Hodně trpělivosti a pevné nervy přejeme nejen jim, ale také všem rodičům a učitelům.

V prvních dnech začínajícího školního roku také proběhly adaptační dny, které jsou ideální pro stmelení kolektivu žáků a třídního učitele.

Běh naděje

Naše škola se rozhodla i tento rok podpořit tuto dobrovolnou humanitární akci spojenou s veřejnou sbírkou.

Žáci prvního i druhého stupně spolu s pedagogy absolvovali předepsanou trať, udělali něco pro své zdraví a vyjádřili solidaritu s nemocnými. Běh naděje byl doplněn o doprovodný program – štafetu, kterou vyhrála 8. třída.

Anglické divadlo

Ve čtvrtek 27. 9. navštívilo naši školu anglické divadlo Dr. Klutz.

Představení bylo uskutečněno ke Dni jazyků. Žáci prvního stupně se aktivně účastnili představení The Cooking show, kde si zopakovali a také se naučili novou slovní zásobu, která se váže ke kuchyni a vaření, a starší žáci viděli představení The Australian show. Dozvěděli se jinou formou zajímavá fakta o Austrálii. Oběma programy provázel herec, který mluvil pouze anglicky, takže děti dostaly příležitost slyšet rodilého mluvčího původem ze Sydney.

Svatý Václav

28. září byl Den české státnosti, který nám připomíná událost z roku 935, kdy byl ve Staré Boleslavi zavražděn svým bratrem kníže Václav.

Žáci devátého ročníku předvedli v doprovodu tajemné hudby pro žáky prvního stupně divadelní představení o životě svatého Václava. V závěrečné části následoval krátký vědomostní kvíz.

Člověk a práce - úklid v okolí školy

Jak už je tradicí, žáci naší školy se v hodinách Člověk a práce starají také o úklid kolem školy. Sami byli překvapení, kolik odpadků se kolem školy povalovalo, a byly to hlavně PET lahve, krabice a papíry od potravin i od různých věcí.

Fotbalový turnaj v ZŠ Rudíkov

Na přátelské měření sil ve fotbale jsme byli pozváni 1. října do Základní školy Rudíkov panem učitelem Ivošem Žilkou.

Příjemné, ale trochu chladné dopoledne jsme chtěli proměnit v jednoznačné vítězství nad svými vrstevníky. Plány byly střádány už cestou do Rudíkova ve vlaku. Realita však byla trochu jiná.

Poměřování sil bylo rozděleno do čtyř chlapeckých kategorií. Hrálo se podle pravidel malého fotbalu 2×25 min. Nejdříve se na hřiště utkali chlapci 1.–3. ročníku a na druhé polovině 6.–7. ročník. Od prvních minut bylo jasné, že rudíkovští nejsou žádní žabaři. Závěr – starší vyhráli, mladší prohráli.

Po krátké pauze nastoupili zbývající chlapci v kategoriích 4.–5. ročník a 8.–9. ročník. Očekávali jsme, že budou mít jasnou převahu. Bohužel místní fotbalisté nás dokonale zaskočili, a tak obě prohry byly krutým vystřízlivěním.

Chlapci se však z neúspěchu rychle otřepali a už se těší na jarní odvetu.

Při závěrečném vyhodnocení obdrželi všichni od pana Žilky drobný upomínkový dárek (akce podporovaná Krajem Vysočina), který rozladěné dopoledne trochu vylepšil.

Přespolní běh Domamil

4. 10. 2018 se vybraní žáci zúčastnili přespolního běhu v Domamile.

Reprezentanti z osmnácti škol se potýkali s náročným terénem, který vedl lesem. I přes velkou konkurenci se podařilo starším žákyním přivést domů pohár za 3. místo. Za jednotlivce se umístila na 2. místě Simona Teplá.

Byl to krásný prosluněný den a pro naše závodníky i velmi úspěšný.

OČMÚ – Hasiči JE Dukovany

Ve středu k nám v rámci OČMÚ zavítalo hasičské auto z JE Dukovany.

Hasič Karel Smola předvedl žákům vybavení auta, kam si mohli i vlézt. Děti byly nadšené, že si mohly všechny vyzkoušet oblek, který hasiči používají v ohni, jak je těžká kyslíková bomba nebo stříkání ze stříkačky, ti starší i s vysokým tlakem.

Spolupráce 1. a 9. třídy

Žáci 9. třídy jsou v letošním školním roce 2018/2019 patroni prvňáčků.

Letošní spolupráce začala na slavnostním zahájení nového školního roku, kde žáci 9. třídy prvňáčky při jejich prvním školním dnu uvítali vyrobeným drobným dárečkem.

V pátek 19. 10. se žákyně deváté třídy úspěšně zhostily své role asistentů paní učitelky Vackové, když pomohly svým malým kamarádům roztřídit jejich pracovní listy do šanonů a společně si zahráli hru Bingo. Odměnou všem byla sladká odměna.

ESKO-T

Žáci 5. tříd se jeli podívat do firmy ESKO-T, kde si prohlédli, jak se v našem regionu nakládá s odpady.

Sběr papíru

Těsně před uzávěrkou Zpravodaje proběhl tradiční sběr papíru. Měli jsme malé problémy se změnou termínu, který byl posunut kvůli změně dodavatele. Všem občanům, kteří nám přispěli a pomohli se sběrem, velmi děkujeme a doufáme, že nás na jaře při dalším sběru znovu podpoříte.

Přejeme všem příjemné a pohodové Vánoce.

Za ZŠ Budišov kolektiv učitelů

Budišov z výšky

Budišovský kostel

Socha Panny Marie a „Selská čtvrť“

Ulice nad sousoším Nejsv. Trojice s kostelem

Křižovatka u bývalé pošty

„Ulice“

Konec „Ulice“ se sousoším sv. Václava

Pohled od sousoší sv. Václava

„Nová ulice“

Křižovatka u sousoší sv. Václava

Sjezd k železničnímu přejezdu u nádraží

Budišovské nádraží

Pohled od železničního přejezdu k bývalé „Lesní správě“

foto Jiří Bula

Podzim na Vysočině

Svatava Kubešová

Sudice – křížový kámen

Dcera s manželem cestovali. Odlétali 30. 4. 2009 do Damašku (Sýrie) a vraceli se 17. 5. z Ammanu (Jordánsko) domů. Připadla na nás radostná událost. Hlídat v Brně tři vnoučátka. V chlapské partě jsme se shodli, že mužovi bohatě stačí tři dny. Dokonce někdo tvrdil, že mu stačí tři hodiny. Tak uvidím.

Osmý den opatrování se nějak nevydařil. O jiskřičkách radosti v mých očích se nedalo mluvit. Peťa přišel ze školy o dvě hodiny později, než jsme ho čekali. Navíc se spoustou dárečků, které mu koupila spolužačka z peněz, které vzala rodičům. Kubík chytil ve školce nějaký bacil a znečistil „šalinu“. Doma to opakoval do čistých peřin. Kačenka, hodná holčička, od rána řvala jako tur. Nebyla k utišení. Bolelo ji bříško, nebo se dral ven sedmý zoubek? Kdo ví.

V podvečer se ozvala dcera. Už čtvrtou hodinu autem bloudí v Sýrii v poušti a není možné se s nikým domluvit, i když oba dva hovoří čtyřmi jazyky.

Nálada pod bodem mrazu.

Do toho další telefon. „Ahoj Emane, měl jsem v ordinaci pacienta ze Sudic, který tvrdil, že je tam v lese kámen s křížem a nějakým velkým nápisem. Znáš ten kámen?“ Neznal jsem ho. Zazdálo se mi, že to v mých očích trochu zajiskřilo.

Dne 8. 6. 2009 jsem odbočil z hlavní cesty Třebíč – Brno, na Sudice. Ještě před obcí, u železničních závor jsem odbočil doprava. Nejasnou informaci, kde se asi kámen nachází, jsem měl. A měl jsem i velké štěstí. Oslovil jsem pána, který pracoval na malém políčku. Pan Kovařík (1932) o kamenu věděl a perfektně mi vysvětlil, kde ho mám hledat. Původně si myslel, že zde tragicky zahynul nějaký „talián“ při stavbě železnice. Kdosi mu ale říkal, že se tam snad zastřelil hajný.

Kámen jsem bez problémů našel. Když přeje štěstí, je to pohoda.

Zajímavý křížový kámen z pískovce je pro Třebíčsko dost netypický. Jednak materiálem a na straně k železnici šestiřádkovým textem. Kromě vytesaného pozitivního kříže na druhé straně jsou i na boku kamene dva symboly. Rytina kříže a kapličky

s křížkem. Kámen je velmi poškozený. V Aši je veden jako drobná kamenná památka pod číslem 9887. Jeho rozměry jsou 57×40×9 cm.

Po nějakém čase se nám podařilo získat zajímavou informaci. Jedna paní učitelka si vzpomněla, že její děda říkal, že tam spadl ze stromu italský dělník, když vybíral hnízdo veverkám. Italové zde skutečně na stavbě železnice pracovali.

Při jedné pozdější návštěvě jsem si všiml, že část kamene je nějaká špinavá. Při bližším pohledu jsem zjistil, že je to zaschlé bahno, smíšené se štětinami divokého prasete. Asi se divočák potřeboval podrbat a vybral si tento kámen.

Dlouho, předlouho, jsme se snažili rozluštit text z té jedné strany kamene. Oslovil jsem několik odborníků, ale bez úspěchu.

Radost a snad i objasnění mi zaslal kolega z Březníka, pan Bohuslav.

Po dvouletém bádání byl nápis na památném kameni u Sudic částečně objasněn. Části latinského textu:

CUBUI – ležet
POST DIA – po dni
NATIVI – přirozený
SUNT DOMINI – jsou páni
UT IUDEX – soudce, právo
SUBITO – vstupovat

Z uvedeného se domníváme, že se jedná o latinsky psaný „milník“ bez datace a uvedení jména (nebo jmen). Předpokládáme, že „milník“ měl vytyčovat hranice mezi panstvím a církevním majetkem. Byl zřejmě vsazen smírčí komisí k ukončení sporu mezi majiteli. Badatelé: Jaroslav Bohuslav a p. Chadim.

V Březníku 14. 3. 2015.

To se mi zdá rozumné. V blízkosti kamene rostou asi tři ojedinělé mohutné douglasky. Pochybuji, že italští spolupracovníci by kolegovi nechali vytesat tento kámen a vysadili tyto vzácné stromy. Hajných, kteří si sáhli na život, bylo mnoho.

Víc se nám asi nepodaří zjistit. Ten latinský text si nechám ještě ověřit.

Závist je špatná vlastnost. Snažím se nikomu nic nezávidět. Nezávidím, jenom je mi trochu líto, že jsme v mládí neměli možnost cestovat tak, jako mohou současníci. Ani jsme neměli možnost proniknout do znalosti cizích jazyků.

Naše osmiletá Káťa si s panenkami vykládá anglicky a rusky. Od tří let navštěvovala anglické jesle a s rodiči byla tři roky v Moskvě.

To ještě nechodila do školy, vrátili se zrovna z lyžování v Rakousku, tak se chlubila, že se naučila „rakousky“. Tak jsem jí řekl, ať mi něco poví. „Ále dědo, to je tak těžký jazyk, že jsem ho už zapomněla.“

22. 12. 2016 *Emanuel Nožička*

Ach, ta genetika

Mám pro vás zprávu přímo vědeckou. V letech kolem roku 1860 se na Starém Brně jeden takový nový obor lidského poznání zrodil. Gregor Mendel objevil zákony genetiky,

a tím nám připravil dokonalé zdůvodnění mnoha rysů našeho bytí. Nabídl nám možnost zkoumat náš původ včetně všech dobrých i špatných vlastností a dispozicí. Třeba proč naše děti ve škole neprospívají, když ani rodiče nebyli jedničkáři, nebo jak to, že je manžel takový bordelář (podívejte se na pořádek u jeho genetických rodičů) a mnoho dalších poznatků a vysvětlení.

Blíží se Vánoce a Silvestr, a to jsou svátky hodování a sladkého pokušení. Člověk je křehká nádoba a snadno podlehne svodům prostřeného stolu a plné ledničky. A tak se mnozí z nás, ti tělnatější, už teď staví starostlivě na váhu, aby opět zjistili, že zákon zachování hmoty (další praktický zákon) stále funguje.

Nenechme se však rozhodit v čase adventního rozjímání. Za naši vysokou hmotnost může gen OBS (obezity), což je dominantní gen umístěný v dlouhém rameni chromatidy sedmého chromozomu. A toho se tedy nezbavíte, ať děláte, co děláte. No a až budeme pojídat vanilkové rohlíčky, linecké slepované, perníčky a pařížské tyčinky, vzpomeňme si na abbého a trpělivého přírodovědce Mendela, který to vyzkoumal na hrachu, aniž by možná tušil, jak moc nám tím pomůže: Za všechny naše špatnosti přece může genetika…

Ale přesto si uvědomme: zakázané ovoce neměli jíst ani v ráji…

Ing. Rostislav Tesař

Ona

Každý člověk na světě má svoje osudové ženy. Maminku, babičky, tchýni, nebo tchýně, když se vícekrát ožení, tety, švagrové, dcery. My, tvorové mužského pohlaví, jich máme logicky těch žen více než ta opačná, a jak se říká, krásnější polovina lidstva. Máme totiž ještě manželky a milenky. Nebo inspirátorky, trýznitelky či umělecké múzy. Ať tak, nebo tak, všechny zaslouží úctu!

Maminka. To slovo je ze všech nejkrásnější, většinou je to jedno z prvních slov, které batole umí vyslovit: „Mami, mama“. Měli bychom jí celý život oplácet její bezmeznou starostlivost, bezesné noci, když jsme byli nemocní, pomoc, když jsme si v dospělosti nevěděli rady se životem a natloukli si hubu.

Babičky, rozmazlovatelky vnuků a vnuček, nejhodnější ženy, které jsem v životě poznal. Laskavé a chápavé nad našimi mladistvými prohřešky… protože už jsou zmoudřelé.

Tety a švagrové. Vlastní nebo vyženěné. Někdy přátelské, někdy závistivé, někdy i zlé a pomlouvačné. Vyberte si sami.

Dcery. Co nám v dětství přinesou radostí a v pubertě starostí! Pokračovatelky našeho rodu a zakladatelky nových rodin. Ty hodné se o nás na stáří postarají a tím nám splatí naši dřívější péči.

Manželky. Prvně je vždy bezmezně milujeme a snesli bychom jim modré z nebe. Konce bývají různé, doplňte si to sami, podle toho, v co věříte, milí čtenáři.

Milenky. Raději tuto kategorii pomineme, je to přece jen proti desateru. Ale zapamatujme si, že milostný trojúhelník se dá udržet jenom tehdy, je-li jeden z úhlů totálně tupý!

Tchýně. Nejsou jen ty špatné! Telefonuje nešťastná manželka své laskavé tchýni: Maminko, stěhuji se k tobě, s manželem, tvým synem, se to už nedá vydržet! Ne, ne, přijedu já k vám, syn musí pykat za své činy, zní odpověď.

Maminka Maria po světě chodila. Malého synáčka v sobě nosila. Do chléva vkročila, syna porodila, do jeslí vložila. Vstaňte rychle lidé milí, v této slavnostní chvíli. Veselme se, narodil se Spasitel, vykupitel. Když potom dospěl a měl třicet tři léta, na kříž ho poslali mocní světa.

Zastavte se na chvíli hvězdy na dráhách nebeských, a světlo měsíce ať posvětí tuto požehnanou budišovskou krajinu lidí přátelských.

Hezké Vánoce a krásný a dobrý a spokojený nový rok 2019,

Ing. Rostislav Tesař

Modlitba ve stáří

Pane, ty víš lépe než já, že den ode dne stárnu a jednoho dne budu starý.
Chraň mne před domněnkou, že musím při každé příležitosti a ke každému tématu něco říci.
Zbav mne velké náruživosti chtít dávat do pořádku záležitosti druhých.
Nauč mě, abych byl uvážlivý a ochotný pomáhat, ale abych přitom nešťoural a neporučníkoval.
Zdá se mi, že je škoda z přemíry moudrosti nerozdávat – ale ty, Pane, víš, že bych si rád udržel pár svých přátel.
Nauč mne, abych dovedl mlčky snášet své nemoci a obtíže. Přibývá jich a chuť hovořit o nich roste rok od roku.
Netroufám si prosit, abys mi dal dar s radostí poslouchat druhé, když líčí své nemoci, ale nauč mě trpělivě je snášet.
Také se neodvažuji prosit o lepší paměť – ale jen o trochu větší skromnost a menší jistotu, když se má paměť neshoduje s jejich pamětí.
Nauč mě té obdivuhodné moudrosti umět se mýlit.
Drž mě, abych byl, jak jen možno, laskavý. Starý morous je korunní dílo ďáblovo.
Nauč mě u jiných odhalovat nečekané schopnosti a dej mi krásný dar, abych se také o nich dovedl zmínit.
Mám vrásky a šedivé vlasy. Nechci si stěžovat, ale tobě, Pane, to říkám – bojím se stáří.
Je mi tak, jako bych se musel rozloučit, nemohu zastavit čas. Pociťuji, jak den ze dne ztrácím sílu a přicházím o bývalou krásu.
Byl jsem pyšný na to, že se stále ještě mohu měřit s mladými. Teď cítím a uznávám, že již toho nejsem schopen. Byl bych směšný, kdybych se o to pokoušel.
Ale ty, Pane, říkáš: „Kdo věří ve mne, tomu narostou křídla jako orlovi.“
Dej mému srdci sílu, abych život přijal tak, jak jej ty řídíš. Ne mrzoutsky, ne lítostivě se skleslou náladou, ne jako odcházející, ale jako vděčný a připravený ke všemu, k čemu mě ty ještě povoláš.
A k tomu mi dej všechnu sílu srdce.
Amen.

sv. František Saleský

Řešení slovních rébusů z minulého čísla – sídla v okolí Budišova

Procitnov	Budišov	
Spodní pivonice	Dolní Heřmanice	Heřman – pivo z Vladislavi
Listnatý les	Doubrava	
Vrhov	Hodov	
Návštěvníka železo	Hostákov	
Vína bobulovín	Hroznatín	
Celá ze šutrů	Kamenná	
Draslík, obruba, vložit a cer	Klementice	K, lem, ENT i Ce
Konec boxu, zajmutín	Kojatín	K. O., jatý = zajmutý
Lasicovitých nechytání	Kundelov	nelovit kuny
Mně hlahol silněji	Mihoukovice	
Náro, udělej kozu	Nárameč	
Nestarý kravičkov	Nový Telečkov	
Celebrace	Oslava	
Hýkavce malý bob	Oslavička	vička = malá vikev setá
Centrované	Osové	
Sekyrov	Pozďatín	pozdní vlak má sekyru
Jistě železo	Přeckov	
Pan Ypsilon kráčel	Pyšel	
Řízeních lidově vezmi	Rejdůveň	
Čertovy ozdoby	Rohy	
Červená železo	Rudíkov	
Frk	Smrk	
Bez ostychu	Studnice	
Onen noční pták bez a	Tasov	
Osten s voltampérem	Trnava	
Matušky železo	Valdíkov	
Koupací místo	Vaneč	
Voloďu veleb	Vladislav	
Samý malý lupus	Vlčatín	lupus = vlk

Ladislav Dokulil

Pískot z vesmíru

Učíme se o planetách, vesmíru, kosmonautech. „Tak děti, koho byste teď mohly potkat ve vesmíru?“ ptá se soudružka učitelka a žádá si jména právě vystřelených sovětských kosmonautů. Hlásí se cikánek Tomáš Piskor, je přehlížen, učitelka znovu vyzývá, nikdo mimo Tomáše nezvedá ruku, tak tedy stroze: „Piskor, koho bys tam právě teď potkal?“ Tomáš si stoupá a říká: „Pánaboha a duše mrtvejch. – „No Piskor!“ sykne učitelka, „co to sem taháš, Bůh… děti slyšíte ty pohádky!“ – „Mně to ale říkala doma babička…“ „Ale babičky věří na strašidla, my přeci žijeme v jiné době – my se podíváme a vidíme – kosmonauty ve skafandrech, družice. Všechno je teď na dosah – věda vše vyzkoumá, každé tajemství odhalí. Brzy již nebude otázek, jen samé odpovědi.“

Miloš Doležal – Jízda na skle ochcanou strání

SPORT

Vicemistr světa z Budišova

V letošním roce získal Budišov (po mistru Evropy Petru Svobodovi) dalšího úspěšného sportovce. V korejském umění sebeobrany taekwondo se stal v kategorii veteránů vicemistrem světa i vicemistrem Evropy Rudolf Matoušek. V novinách jej můžete najít jako třebíčského sportovce (Koguryo Třebíč – Taekwon-do ITF, oddíl TJ Třebíč), ale pochází z Budišova a bydlí zde. Jeho otec byl budišovským zastupitelem, radním i místostarostou. Ruda byl coby žák budišovské základní školy i mým „žákem" v počítačovém kroužku. Uvozovky jsou na místě. Už si sice na to moc nepamatuji, ale nejsem si jist, jestli jsem jej měl v oboru informačních technologií co naučit – nyní je ředitelem úseku IT ve společnosti Avast. A stejným způsobem jako v IT působí v české ITF a TJ.

V roce 1992 začal cvičit taekwondo při škole a dostal se i na republikové soutěže. S oddílovými kolegy se kondičně připravoval i v Budišově. Běhali k Pyšeláku, či trénovali techniku u Jalovčí. Cvičil tam s ním i Michal Kobylarz, současný vedoucí třebíčského oddílu taekwonda. Po vysoké škole nezbývalo Rudovi na taekwondo moc času. Věnoval se práci a rodině. Když bylo synům 8 a 6 let, přivedl je za kamarády do třebíčského oddílu, aby se taky něco naučili. Během náborového tréninku seděl v hledišti sportovní haly a tu a tam opravoval špatnou techniku. Toho si všiml vedoucí oddílu a navrhnul Rudovi, aby se z hlediště přesunul do tělocvičny. A tak Ruda začal znovu cvičit. Vedle toho se angažoval do práce v oddílu jako trenér, správce oddílového webu, sociálních sítí a posléze jako zástupce vedoucího oddílu. A protože má Ruda sportovního ducha, zapojil se i do soutěžního taekwonda. Nejprve jako kouč a po dovršení veteránského věku jako závodník a člen reprezentačního týmu Českého svazu Taekwon-do ITF.

A úspěchy Rudolfa Matouška jsou nemalé:

Mistrovství ČR 2017:

1. místo, sportovní boj do 80 kg
1.místo, technické sestavy,
2. místo, silové přerážení

Se ziskem 2 zlatých a 1 stříbrné medaile se stal absolutním mistrem ČR v kategorii veteránů. Vedle toho se zapojil i do soutěže seniorských týmů a pomohl ke zisku 1. místa v týmovém boji a 2. místa v silovém přerážení.

Mistrovství Evropy 2018 v estonském Tallinnu, veteráni:

3. místo, technické sestavy 2. dan
2. místo, sportovní boj do 80 kg
3 druhá místa v týmu – technické sestavy, sportovní boj, silové přerážení

Mistrovství světa 2018 v běloruském Minsku, veteráni:

2. místo, silové přerážení

Mistrovství ČR 2018, veteráni:

1. místo, sportovní boj do 80kg
1. místo, silové přerážení
2. místo, technické sestavy 1. a 2. dan

S celkovým počtem 2 zlatých a 1 stříbrné medaile skončil těsně druhý v absolutním hodnocení MČR. Jeho přemožitel – brněnský Libor Macháň získal stejný počet medailí, nicméně jedna z nich byla z lépe hodnocených technických sestav, 6. dan.

Vedle veteránských soutěží se Ruda na letošním Mistrovství ČR zapojil i do soutěže seniorských týmů v sestavě Rudolf Matoušek, Jiří Matoušek, Tomáš Sotolář, Vojtěch Fiala a Pavel Vobůrka pod vedením kouče Jaroslava Maška. Týmu pomohl k zisku 1. místa v silovém přerážení a 3. místa ve sportovním boji.

Vysvětlení některých pojmů:

Umění sebeobrany Taekwon-Do ITF (vyslovováno krátce te-kwon-do) – zahrnuje výuku základních pohybů, technických sestav, boje, sebeobrany a způsobů tréninku potřebných dovedností. Sportovní taekwondo se pak skládá z technických sestav, sportovního boje, speciálních přerážecích technik, silového přerážení a sebeobrany. V taekwondu si žák osvojí nejen fyzické dovednosti, ale i psychické a morální kvality – zdvořilost, čestnost, vytrvalost, sebeovládání a nezdolného ducha. Slib taekwonda obsahuje mj. závazek nikdy nezneužít tohoto umění a zastávat se svobody a spravedlnosti.

Technická sestava (korejsky tul) v taekwondu je soubor určitého počtu základních pohybů jdoucích za sebou v pevném a logickém pořadí.

Sportovní boj (matsogi). V této disciplíně jsou definovány určité partie těla, na které lze útočit, a také povolené a nepovolené techniky. Úspěšný zásah je bodován podle určitého systému, rozlišují se techniky úderů a kopů, pásma i to, zda je technika prováděna ve výskoku.

Silové přerážení (wirok). Závodník ukazuje sílu svých technik na přerážení plastových desek upevněných ve speciálním stojanu. Provádí se 5 technik, rozdílných pro muže a ženy. Přerážené desky mají rozměry 30×30 cm o nosnosti 80–90 kg. Speciální přerážecí techniky (t-ki). V této disciplíně se závodníci snaží zasáhnout předepsanými technikami kopů desku v co největší výšce či dálce, a tím nasbírat co nejvíce bodů. Tato disciplína je zaměřená na kontrolu obratnosti, přesnosti, koordinace a odrazu. Závodníci zasahují desky ve výšce až 2,70 m a nebo po přeskočení až 2,6 m dlouhé a 70 cm vysoké překážky.

Sebeobrana (hosinsool). Zde se soutěží ve dvou kategoriích: žena proti dvěma útočníkům a muž proti třem útočníkům. V předem secvičené soutěžní ukázce musí závodníci v časovém limitu předvést minimálně povinný počet určených sebeobranných technik. Hodnotí se technický obsah, týmová práce, načasování, a realističnost.

ITF – International Taekwon-Do Federation je mezinárodní federace zastřešující bojovníky taekwonda z celého světa.

Koguryo Třebíč – Taekwon-do ITF, oddíl při TJ Třebíč, Fügnerova 10, Třebíč. Stránky oddílu zpracovávané Rudolfem Matouškem: **https://koguryo.cz**

Výsledky a další informace vycházejí z webových stránek Českého svazu Taekwon-Do ITF. **http://taekwondo.cz**

Ladislav Dokulil, foto Rudolf Matoušek a Kamil Tihelka, **www.fotokamil.cz**

Rudův syn Filip (vlevo) ve finále technických sestav na soutěži
Pohár Českého svazu Taekwon-do ITF 2016

Nejstarší syn Martin získal na mezinárodní soutěži Czech Open 2018 bronzovou medaili ze speciálního přerážení

Technická sestava Eui-am na Mistrovství světa 2018

Úspěšné rozbití desek obloukovým kopem na letošním MS nakonec Rudovi vyneslo stříbrnou medaili

Národní reprezentační tým veteránů ve složení Libor Macháň, Jiří Faltin, Rudolf Matoušek a František Jeřábek

Hostesky asistující při medailových ceremoniálech na MS v běloruském Minsku

Budišovští triatlonisté

Před pěti lety vznikl v Budišově při ZŠ oddíl triatlonu. Z původních osmi členů se jejich počet rozšířil na současných 28. Členskou základnu netvoří dnes jen děti, ale i jejich rodiče. Triatlon je náročný sport kombinující plavání, cyklistiku a běh a z tohoto důvodu ne každý zvládne fyzickou zátěž. Své o tom ví trenér triatlonistů Milan Procházka, který je u oddílu od počátku. Budišov je i díky němu považován za jednu z líhní triatlonistů v kraji. Mladí sportovci každoročně dokazují narůstající výkonnost, která se pravidelně odráží na umístěních na okresních i krajských soutěžích. Spolupráce s TJ Spartak Třebíč, kam se oddíl postupně od roku 2016 začlenil, přinesla řadu výhod. Každý člen má díky podpoře města Třebíč, MŠMT, kraji Vysočina a dalším sponzorům finanční prostředky na oddílové dresy, cyklistické a běžecké vybavení. Jsou podporovány plavecké tréninky, cvičení v tělocvičně, jarní a podzimní oddílové soustředění, startovné a cestovní náklady.

Díky skvělým výsledkům vzniklo v loňském roce v Třebíči Krajské centrum talentované mládeže, kam je většina budišovských zařazena. Velkou motivací pro žáky je dvojí soustředění ve vyhlášeném sportovním centru v Nymburku. V krajském poháru se na stupních vítězů pravidelně umísťuje většina členů (Lukáš Coufal, Tomáš Kazda, Lukáš Langer, Ivana Jurová, Tereza Teplá, Natálie Roušová, Natálie Tichá, Klára Mezlíková, Simona Teplá, Adam Fila, Nela Bednářová, Tereza Coufalová, Julie Filová či Zuzka Mezlíková). Ti nejzkušenější (např. dorostenec Lukáš Coufal) vyjíždí na závody po celé republice v rámci Českého poháru. Všichni však společně dělají dobré jméno budišovskému i třebíčskému triatlonu.

Budišovská časovka

Kolonáda v Karlových Varech

Duatlon v Kamenné

Triatlon v Moravských Budějovicích

Zelenobílé dresy našich triatlonistů je možno vidět na pravidelných pondělních cyklistických tréninců v okolí Budišova, jarní a podzimní budišovské časovce či duatlonu v Kamenné.

Za budišovský oddíl triatlonu Milan Procházka

Nejen trenér

(pozn. red.)

Autor předchozího článku je také úspěšný sportovec, zde jsou jeho některé úspěchy:

vicemistr ČR v dlouhém triatlonu 2014 (muži 45–49)
vicemistr ČR ve středním triatlonu 2017 ve Žďáře nad Sázavou (muži 50–54)
mistr ČR v duatlonu 2017 v Příbrami (muži 50–54)

zdroj: **www.triatlon-trebic.cz**

Sportovec Třebíče 2017

(pozn. red. k předchozím dvěma článkům)

Jednotlivci – veteráni

2. místo: Milan Procházka – triatlon, TJ Spartak Třebíč
6. místo: Rudolf Matoušek – taekwondo, TJ Třebíč

Anketu 2018 budeme na stránkách **www.trebic.cz** sledovat a možná v příštím čísle…

Fotbalové utkání Podkolejáci – Nadkolejáci

Náš městys rozděluje prakticky na dvě přibližně stejné poloviny železniční traťStudenec–Křižanov. Z toho vycházel vznik dvou soupeřících fotbalových mužstev „Podkolejáci“ – „Nadkolejáci“. Již několik let opakovaně bojují tito fotbaloví nadšenci o pomyslnou fotbalovou nadvládu nad Budišovem.

Stalo se již tradicí, že v podzimní čas se státním svátkem Den české státnosti – sv. Václav se uskutečňuje fotbalové derby „Podkolejáci“ – „Nadkolejáci“. Konkrétně v sobotu dne 29. 9. 2018 za krásného podzimního počasí se reprezentanti soupeřících stran pod vedení svých kapitánů sešli opět na fotbalovém hřišti u „Chovatelského domu“. Prostředí „náhradka“ se ukázalo jako příhodnější pro tento „mač“ než hlavní hřiště budišovského fotbalového oddílu, kde se hrálo v roce 2017. O tom svědčila i hojná účast diváků.

Pan Pavel Dostál měl na starosti sestavit mužstvo „Podkolejáků“, kde pak nastoupili – brankář Tomáš Klištinec a hráči v poli Milan Syrový, David Kašpar, Lukáš Chalupa, Jiří Pacal, Pavel Dostál, Zdeněk Carda, Ludvík Carda, Ladislav Glovacz, Josef Čáslava, Luboš Krátký, Lukáš Vostál, Jan Pacal a Jaroslav Zezula.

Družstvo Nadkolejáků dával dohromady pan Milan Koš a mužstvo tvořili – brankář Zbyněk Koš a hráči Martin Bárta, Pavel Mikyska, Richard Ležák, Roman Vašíček, Milan Koš, Milan Holubář, Jan Němčický, Ladislav Eichler, Martin Horký, Tomáš Koláčka, Kamil Průša, starosta našeho městyse Petr Piňos a tentokrát jsme měli i „boží požehnání“ od hrajícího budišovského faráře pana Jiřího Polacha.

Soupeření obou mužstev se dělo pod bedlivým dohledem rozhodčího pana Bohuslava Voneše.

Utkání začalo vzájemným oťukáváním a útoky se přelévaly z jedné strany na druhou. Obrany obou mužstev pracovaly spolehlivě a co prošlo, zlikvidovali brankáři. Nasazení hráčů obou mužstev bylo velké. Bohužel zde nebyl přítomen nový reprezentační trenér národního mužstva pan Šilhavý, který by si zde jistě vybral hráče. Rozhodčí pan Voneš bedlivě sledoval probíhající hru a když zjistil na hráčích příznaky únavy, hru citlivě přerušil a hráči se mohli občerstvit pomocí pivních energetických nápojů.

První občerstvovací přestávka pravděpodobně vlila více energie mužstvu Podkolejáků, kterému se podařilo několik útočných akcí s gólovým zakončením a stav byl najednou na konci prvního poločasu 3:0 pro Podkolejáky. Ve druhém poločase se obraz hry zásadně změnil, Nadkolejáci se vrhli do útoku a po gólech Koláčka a Holubáře snížili na 2:3. Už to vypadalo, že Nadkolejáci budou sahat po remíze, což Podkolejáci odmítli a po ojedinělé akci vstřelili rozdílový a vítězný gól.

Konečný výsledek tedy byl 4:2 pro Podkolejáky. Těm se tak podařilo odčinit porážku z minulého roku.

Co říci závěrem. Dění na hřišti sledovalo početné obecenstvo, které se dobře bavilo. Počasí se také vydařilo. Pivo bylo přiměřeně studené a k tomu výborná uzená cigára. Všichni přítomní si užili příjemné odpoledne se sportem a můžeme se těšit na další „derby“ v následujícím roce.

Zpracoval Ing. Ladislav Glovacz

3
8

STARÍ PÁNI
BUDIŠOV

16
STARÍ PÁNI
BUDIŠOV

POČASÍ

Měsíční úhrn srážek

září	78,4 mm
říjen	24,3 mm
listopad	27,9 mm

Proč v Budišově neprší III

Protože neprší nikde (téměř). Letos to s vodou opravdu není žádná hitparáda. A kdyby to byl jen jeden rok! Co nenapršelo na jaře a v létě, to už podzim nestihne (ten ostatně nikdy neoplývá vláhou). A pokud nás zima nezavalí sněhem, na jaře budeme bez vody. Ukažte dětem sekačky na trávu, než je vyhodíte, a taky, jak vypadá zelený les, pokud takový (snad na Moravě nebo u Semil) ještě najdete.

mm	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
zima	93,3	130,8	82,9	117,2	148,1	71,9	76,0	94,8	59,5	81,6
jaro	150,6	163,1	113,1	85,4	187,4	175,4	67,2	109,8	111,6	114,9
léto	363,7	388,4	190,3	190,3	170,0	211,3	132,7	146,9	153,3	110,1
podzim	99,9	129,8	101,3	91,3	95,5	186,5	129,8	74,9	179,0	130,6
ROK	707,5	812,1	487,6	484,2	601,0	645,1	405,7	426,4	503,4	437,2

no comment…

Ladislav Dokulil, data Karel Pavlíček

Záměnka s výpustkou pro angličtináře – řešení z minulého čísla

Slavný song Jimmie Rodgerse (a poté i Jima Reevese a Johnnyho Cashe):

WAITING FOR A TRAIN (čekání na vlak)

Činnost zahrádkářů v Budišově během celého srpna 2018 (zaměňuje se člen a vypouští se písmeno):

WAITING FOR THE RAIN

Čekání na déšť (stále trvá i na podzim).

Ladislav Dokulil

K Vánocům ještě jedna hádanka

Víte, co mají společného sv. Václav a sv. Štěpán?

JÍZDNÍ ŘÁD
Platí od 9. 12. 2018 do 14. 12. 2019

Křižanov – Studenec

Vel. Meziříčí odjezd	Budišov odjezd	Studenec příjezd	do Brna odjezd	přípoj příjezd	do Třebíče odjezd	příjezd
	4.14 p	4.25 p	4.30 x	5.37 x	4.51 x	5.06 x
5.17 x	5.45 x	5.57 x	6.00 x,v	7.10 x,v	6.01 x,o	6.15 x,o
8.12 x,s	8.42 x,s	8.53 x,s	8.59 x,s	10.10 x,s	8.59	9.15
10.16 s,n	10,42 s,n	10.53 s,n	10.58	12.10	10.58	11.14
12.14 x,n	12.42 x,n	12.53 x,n	12.58	14.10	12.58	13.14
14.21	14.47	14.58	15.01	16.10	15.02	15.17
15.58	16.35	16.46	16.57	18.10	16.58	17.13
19.16 x,o	19.40 x,o	19.52 x,o	21.09 z	22,10 z	21,51 x,r	22,07 x,r

Studenec – Křižanov

z Brna odjezd	přípoj příjezd	z Třebíče odjezd	příjezd	Studenec odjezd	Budišov příjezd	Vel. Mez. příjezd
		6.20 x	6.34 x	7.02 x,s	7.16 x,s	7.42 x,s
7.45	8.55	8.42 x,s	8.58 x,s	9.02 x,s	9.16 x,s	9.42 x,s
9.45	10.55	10.43	10.57	11.02 s,n	11.16 s,n	11.42 s,n
11.45	12.55	12.42	12.57	13.00 x,n	13,14 x,n	13.40 x,n
13.45	14.56	14.43	15.00	15.05	15.19	15.47
15.45	16.55	16.40	16.56	17.03	17.17	17.43
18.42	19.57	19.42 x,o	19.56 x,o	20.02 x,o	20.16 x,o	20.41 x,n

Vysvětlivky:

p	jede: v pondělí a 2. I.; 23. IV.; 2., 9. V; 29. X. nejede: 24. XII.–31. XII.; 22. IV.; 28. X.
x	jede v pracovní dny nejede 27.–31. XII.
x,s	jede v pracovní dny, sobotu a 19. IV.; 1., 8. V.;5. VII.; nejede: 20. IV.; 6. VII.;
s,n	jede v sobotu a neděli
x,n	jede v pracovní dny a neděli nejede: 23.–25., 31. XII.; 19.–21. IV.; 5., 6. VII.; 28. IX., 27. X.
z	jede v pracovní dny nejede: 24., 25., 31. XII.
x,o	jede v pracovní dny nejede 31. XII.
x,r	nejede 24. XII.
x,v	jede v pracovní dny a neděli a 24. XII.; 20.–22. IV.; 6. VII., 28. X.

Děkujeme Josefu Vlčkovi za zaslání nového jízdního řádu

Budišovský zpravodaj

dnešním číslem 4/2018 dovršil dvě desítky let (80 čísel)
a v květnu příštího roku tak oslavíme 20. výročí vydání prvního čísla prvního ročníku.

Redakce přeje všem čtenářům pokojné prožití vánočních svátků
a šťastné vykročení do nového roku 2019 vstříc další dvacítce s BZ

grafika Markéta Javorová

OBSAH

STOPA 1
ZE ZASTUPITELSTVA MĚSTYSE 2
Usnesení č. 24 ze zasedání Zastupitelstva městyse Budišov ze dne 6. 9. 2018 2
Volby do Zastupitelstva městyse Budišov 5.–6. října 2018 2
Usnesení č. 1 z ustavujícího zasedání Zastupitelstva městyse Budišov 4
Proč se stalo, co se stalo… 6
Zvoleno 7
ZPRÁVY 9
Bazárek dětského zboží už počtvrté 9
Balkan trip 2017 11
Budišovská oslava 100. výročí vzniku republiky 12
Třetí průvod světlušek v zámeckém parku 16
Z HISTORIE 19
Vzpomínka na letce RAF Františka Horkého a Leonharda Smrčka 19
Opitzův kříž – doplnění 23
Budišovská stopa u počátků automobilizmu v c. k. monarchii 25
Budišovští mlynáři v budišovských matrikách 26
K výročí vzniku samostatného státu 27
Úpadek a pád římské říše 29
Z BUDIŠOVA A OKOLÍ 30
Základní škola Budišov 30
Budišov z výšky 36
Podzim na Vysočině 42
Sudice – křížový kámen 43
Ach, ta genetika 45
Ona 46
Modlitba ve stáří 47
Řešení slovních rébusů z minulého čísla – sídla v okolí Budišova 48
Pískot z vesmíru 48
SPORT 49
Vicemistr světa z Budišova 49
Budišovští triatlonisté 55
Nejen trenér 57
Sportovec Třebíče 2017 57
Fotbalové utkání Podkolejáci – Nadkolejáci 58
POČASÍ 61
Měsíční úhrn srážek 61
Proč v Budišově neprší III 61
Záměnka s výpustkou pro angličtináře – řešení z minulého čísla 61
K Vánocům ještě jedna hádanka 61
JÍZDNÍ ŘÁD 62
Budišovský zpravodaj 63

PŘÍLOHA 4/2018: JUNÁK BUDIŠOV 1968–2018